

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ ТУРИЗМУ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

У туристсько-краєзнавчій діяльності формування всебічно розвинутої людини повинно поєднуватися з вивченням спеціальних предметів і формуванням певного професійного світогляду. Тому у умовах вищого навчального закладу загальнометодологічною основою формування фахівця для сфери туризму, як всебічно розвинутої людини, повинен стати розгляд як філософських проблем освіти, так і відповідної філософії туризму.

Ключові слова: підготовка, туризм, менеджер, вищі навчальні заклади, професійна підготовка.

Вступ та постановка задачі. Реформування економіки України стосується всіх без винятку галузей національної економічної системи. У ринковій системі господарювання виникають і отримують розвиток принципово нові форми функціонування підприємств, змінюються економічні відносини з державою власниками, господарськими партнерами, працівниками. Розбудова України вимагає активного включення у міжнародний поділ праці, світогосподарські зв'язки. Здійснення реформ відкрило нові можливості для розвитку такої галузі, як туризм. З прийняттям у вересні 1995 року Закону "Про туризм" держава взяла на себе зобов'язання створити сприятливі умови для туристичної діяльності і таким чином подолати кризову ситуацію, в якій опинився туризм нашої країни на початку 90-х років.

Туризм – це саме та галузь економіки, яка заслуговує в Україні більшої уваги для розвитку. Ця галузь може забезпечити значний внесок в економіку держави у вигляді нових робочих місць, збільшення надходжень від зовнішньоекономічної діяльності та повноваження державного бюджету через сплату податків.

Але швидкий і ефективний розвиток туристичної індустрії неможливий без залучення до неї висококваліфікованих фахівців, які володіють всім необхідним інструментарієм для цього. Сьогодні в Україні існує дефіцит спеціалістів нового типу, спеціалістів, які чітко розуміють, що треба робити, і знають, як здійснювати весь комплекс структурної перебудови туристичної індустрії. Визначаючи напрями професійної підготовки фахівців сфери туризму, доцільно врахувати соціально-економічні процеси в Україні та загалом у світі. Професійна діяльність менеджерів туризму підпорядкована особливостям цієї сфери в інформаційному суспільстві та вимогам ринку праці. Усі аспекти майбутньої професійної діяльності повинні бути відображені у первинній ланці практичної підготовки фахівця – навчальній практиці. Основним завданням такої практики є закладення засад набуття досвіду професійної діяльності та адаптація майбутніх менеджерів до роботи у туристичних фірмах, організаціях, бюро тощо. Тому дослідження щодо краєзнавчої підготовки менеджерів туризму у ВНЗ, організації навчальної практики є актуальним.

У науково-педагогічній літературі висвітлені окремі аспекти досліджуваної проблеми, а саме: з основ професійної педагогіки (Р. Гуревич, В. Кремень, Н. Мойсеюк, О. Плахотнік, М. Сметанський, Г. Тарасенко, В. Шахов); організації туризму (В. Азар, В. Горський, Р. Браймер, В. Кутєв, В. Липчук, М. Соколова, Ю. Темний); забезпечення туристичної галузі кадрами (І. Дрогов, Л.Кнодель, Т. Левченкова, Л. Поважна, Г.Сорокіна, Г. Цехмістрова, Н. Фоменко); підготовки менеджерів (Л. Володарська-Зола, Д. Дзвінчук, В. Денисюк, Т. Кудрявцева); практичної підготовки фахівців (О. Варганова, Є. Гормах, Л. Івлева, Є. Ільїна, П. Лузан, Г. Лаврова, В.Обозний, Я. Олійник, С. Орищенко, В. Орлова, І. Паламар, О. Пантелеймонова, О. Туманська, В. Христюк, З. Фалинська).

Розкриття закономірностей розвитку краєзнавчої освіти з метою її ефективного управління та прогнозування стратегії розвитку, стає можливим, в першу чергу, за умови пізнання її природи, мети, функцій, структури в цілому. Тільки так можна зрозуміти закономірності виникнення, існування та призначення даної системи - головну роль, яку вона

покликана відігравати у метасистемі, що її включає". Тому дослідження краєзнавчої підготовки майбутнього менеджера туризму повинно здійснюватися на фоні розгляду цілісної краєзнавчої освіти, оскільки відрив складової від цілого веде до неповного наукового опису. Крім того, краєзнавчу освіту слід розглядати як складову системи педагогічної освіти, маючи на увазі, що ступінь завершеності цілого визначатиме повноту прояву в ньому його складових частин. Їх порівняння дасть можливість виділити і диференціювати однорідні елементи загального, які визначають в ньому краєзнавчо-туристську підготовку майбутнього менеджера туризму як системне утворення [1,2,6].

Виходячи з того, що краєзнавчо-туристська підготовка спрямована на конкретну людину, пов'язана з її внутрішнім світом та своєрідним природно-культурним середовищем, здійснюється в історично визначеному і просторовому окресленні, її слід розглядати у системі об'єктивної реальності в рамках діалектико-матеріалістичної методології.

Краєзнавча освіта – це процес і результат становлення професійного фахівця, який, засвоївши багатства регіональної культури, здатний перетворювати їх у педагогічну інформацію і використовувати у своїй професійній діяльності.

З цих позицій краєзнавча освіта, стимулюючи одержання конкретними індивідами і людськими спільнотами єдиних суспільно-державних якостей, сприяє утворенню: по-перше, регіонально-соціумних цілісностей, в яких у процесі формування людської особистості органічно поєднуються її регіонально-соціумне та індивідуально-групове (етнічно-особистісне) становлення, що безпосередньо виступає стабілізуючо-динамізуючим фактором консолідації української нації; по-друге, вимога "всебічного розвитку людини як особистості" ставить питання про охоплення краєзнавчою освітою всіх основних складових регіональної соціально-культурної спадщини. Тобто мова йде про "розвиток усіх видів діяльності, що складають структуру особистості – діяльності перетворюючої, пізнавальної, цілісно-орієнтаційної, спілкування, художньої [3,4].

Відповідно, краєзнавчо-туристська підготовка (як загальна, так і спеціальна педагогічна) має охоплювати всі види елементів регіональної культури, що визначають основні види діяльності. З цих позицій завдання краєзнавчої підготовки майбутнього менеджера туризму сьогодні полягає у досягненні пропорційного, збалансованого, рівноправного співіснування всіх її складових за принципом взаємодоповнюваності. Така комплексність для загальної краєзнавчої освіти має забезпечуватись обов'язковим рівнозначним представництвом в її змісті кожного з основних компонентів, а у випадку спеціальної краєзнавчої освіти - повним охопленням основних видів діяльності комплексом рівноважливих дисциплін. Комплексне урівноваження видових складових освіти повинно поєднуватись з приведенням педагогічних технологій і оцінок у відповідність до основних освітніх компонент. Розгляд краєзнавчої підготовки в її розвинутому стані обумовлює наявність в ній спеціалізованої частини підготовки майбутніх фахівців для сфери туризму, здатних забезпечувати її ефективність. Утворення і розвиток будь-якої системи спрямовується на те, щоб шляхом її доцільної організації та постійного удосконалення функцій її складових досягти підвищення ефективності поставлених цілей [6].

Відповідно до теорії функціональних систем функціональні аспекти в цілому освітня галузі (функціональний склад освіти, поєднання функцій, їх системоутворююча повнота тощо) розроблялися Е. Білозерцевим, Л.Кнодель, О. Коопом, Н. Кузьміною, В. Обозним, Ф. Філіповим, В. Луговим та іншими. Як показав розгляд історико-типологічних аспектів українського краєзнавства, основні функції краєзнавчо-туристської підготовки майбутнього менеджера туризму, завдяки яким вона виникла і розвивається як самостійний культурно-освітній напрям у складі освітня галузі, слід виводити як з умов і потреб соціокультурного життя суспільства, так і конкретного регіону.

Функціонально визначені напрями краєзнавчо-туристської підготовки розкривають дві головні тенденції розвитку краєзнавчої освіти. Так, з *першою головною тенденцією* розвитку краєзнавчої освіти (яка полягає у використанні її можливостей з метою гармонізації відносин освіти з суспільством, людиною, природою, культурою) пов'язана реалізація її зовнішньої

функції, спрямованої на забезпечення відродження і посилення життєвої відповідності освітньої сфери. Дія зазначеної тенденції визначається підвищенням ролі краєзнавчої освіти у відповідності: з *принципом суспільствовідповідності*, виходячи з якого реалізується функція краєзнавчої освіти і спрямованість на забезпечення соціально-необхідної регіональної культури особистості. Тому й виникає суспільна потреба в ефективному освітньому напрямі, який визначає соціально-інтегруючу функцію краєзнавчої освіти, яка спрямована на збереження цілісності як українського суспільства (зокрема шляхом розвитку особистості відповідно до норм та цінностей: державно-політичних, морально-конфесійних, етнічно-світоглядних тощо), так і конкретної регіонально-соціумної культури [6].

Враховуючи необхідність досягнення українським суспільством національно-консолідованого стану, регіональна освітня культура також повинна бути спрямована на формування регіонально-консолідованого соціуму. В цьому відношенні краєзнавча освіта виконує у суспільстві роль адаптивно-стабілізуючого фактора, який визначає соціально-організаційну функцію краєзнавчої освіти. На території України регіональні відмінності зумовлюють наявність специфічних особливостей як краєзнавчої освіти, так і краєзнавчої підготовки майбутнього менеджера туризму, які, враховуючи інтереси конкретного регіону і етнічних груп його населення, виступають соціумно-інтегруючим фактором. Краєзнавча освіта набуває рис автономності і розвивається в напрямі регіональної соціовідповідності, відіграючи виключно важливу роль у освітньо-виховному і регіонально-міжетнічному аспектах українського державотворення; з *принципом культуровідповідності*, відповідно до якого реалізується функція повноти передачі надбань регіональної культури суб'єкту і встановлюється адекватність краєзнавчої освіти тій регіональній культурі, складовою частиною якої вона є. Принцип культуровідповідності базується на освітньо-виховній функції між поколінною передачею історичного досвіду культуротворення. Краєзнавча освіта, забезпечуючи освітньо-культурними засобами соціальне успадкування регіонально-культурного досвіду, спрямована на задоволення потреб, які пов'язані із зміцненням і удосконаленням конкретного регіонального соціального організму. Це означає, що збереження цілісності суспільства і злагоди в ньому здійснюється, в першу чергу, через розвиток кожного індивідуума відповідно до норм, ідеалів і цінностей і стереотипів конкретного регіону, його соціальної системи. Краєзнавча освіта, здійснюючи психічно-духовний вплив на індивіда, спрямована на формування у його свідомості певного рівня суспільно-нормативних (релігійних, моральних, естетичних тощо) і особистісних потреб, відповідно до діючих регіональних норм. Тому в інтересах як держави в цілому, так і її конкретних регіонів стає необхідною передачею підростаючому поколінню стереотипованого історично-культурного досвіду і формування відповідної регіональної соціокультури особистості. Виходячи з того, що призначення краєзнавчої освіти полягає заміні базального опанування індивідуумами соціокультурної регіональної спадщини організовано-успадкованим її споживанням, то найголовніша зовнішня функція краєзнавчої освіти полягає у цілеспрямовано-організованій передачі історичного досвіду регіональної матеріально-духовної культури і формування сучасної регіональної культури людських спільностей. У краєзнавчій освіті реалізація даної функції спрямовується на національне підґрунтя. При цьому загальноукраїнський фон культурно-освітніх традицій залишається відкритим для збагачення як зовнішнім загальнолюдським, так і внутрішнім етнонаціональним; з *принципом людиновідповідності*, відповідно до якого реалізується функція індивідуального окультурення людини і спрямований на врахування інтересів як окремих соціальних груп, так і намагання кожного індивіда одержати відносну самостійність і самовизначення, а в кінцевому підсумку - до морального становлення як особистості. У такий спосіб виявляється така ознака краєзнавчої освіти, як людиновідповідність. Тобто краєзнавча освіта, з одного боку, сприяючи оволодінню індивідом регіонально значущим досвідом, виконує суспільно-стабілізуючу функцію, а, з другого, - здійснюючи на основі опанування цього досвіду повноцінне включення індивіда у суспільне життя, виконує соціалізуючу функцію по відношенню до конкретної людини; з *принципом*

природовідповідності, відповідно до якого реалізується функція культурного удосконалення фізичних якостей індивіда та функція розвитку соціально-значущих природних задатків кожної людини, гармонійну взаємодію людини і суспільства з природним середовищем (тенденції розвитку екологічної освіти, удосконалення фізичної культури, врахування в освіті природних задатків людини тощо) [3].

Відповідно до вказаного принципу у краєзнавчій освіті реалізуються: по-перше, екологічна функція освіти та виховання; по-друге, освітня функція культурного удосконалення фізичних якостей та природних задатків людини. Культура особистості набуває регіональних рис і починає здійснювати певний вплив на навколишнє оточення. В цьому випадку краєзнавча освіта виконує продуктивно-результативну функцію, характеристики якої слід розглядати у системі, до складу якої вона входить, потребами, структурою і розвитком якої вони зумовлюються [6]. Це означає, що краєзнавчу освіту слід розглядати через зв'язки з середовищем, по відношенню до якого вона функціонує, тобто через зв'язки з суспільством, людиною, природою, культурою, освітою взагалі. Саме такий підхід дозволяє розглядати краєзнавчу освіту як закономірно організовану багаторівневу систему, функціонування якої забезпечує очікувані результати. У відповідності з положеннями теорії функціональних систем складова будь-якої системи має служити цілому, до якого належить [5].

З другою головною тенденцією розвитку краєзнавчої освіти пов'язано зростання її ролі у перетворенні регіонально-соціумних культурно-духовних надбань у загальноукраїнознавчий освітньо-виховний простір. Зазначену тенденцію обумовлюють такі фактори функціонального розвитку краєзнавчої освіти:

- об'єктивно необхідне розширення регіональної освітньо-виховної сфери у соціальному просторі, що виявляється у більш повному охопленні краєзнавчими знаннями як населення конкретного регіону, так і туристів із-за його меж;

- розширення можливостей краєзнавчої освіти у соціальному часі як за рахунок збільшення терміну обов'язкової навчальної підготовки, так і переходом до різних форм краєзнавчої підготовки і перепідготовки;

- передбачення дії стабілізаційних та прогресивно-еволюційних факторів в напрямі базових соціально визначених стандартів з суб'єктивно -варіативними компонентами, які б створювали взаємодоповнюючу і взаємо необхідну основу;

- пошук інноваційних форм і методів краєзнавчої підготовки фахівців з метою підвищення ефективності передачі регіональних культурних надбань (шляхом інтенсифікації її складових; виробництво туристсько-краєзнавчої інформації, педагогічне зберігання та споживання цієї інформації, відтворення суб'єктів туристсько-краєзнавчої інформації тощо);

- підвищення ступеня структурної подібності туристично-краєзнавчої освіти регіональній культурі (на основі оптимізації складових туристично-краєзнавчої освіти), що виявляється: в усуненні диспропорцій у розвитку складових компонентів краєзнавчої підготовки; у приведенні освітніх технологій та оцінок у відповідність до туристсько-краєзнавчої інформації тощо);

- надання розвитку краєзнавчої освіти конструктивно-еволюційного характеру (стимулювання педагогічної ініціативи, прискорення та поліпшення апробації, покращення відбору педагогічних інновацій тощо) [5].

Таким чином, розгляд вище наведених функціональних напрямків розвитку краєзнавчої освіти показує, що забезпечити її ефективне функціонування як автономної цілісності можуть такі внутрішні системні функції:

- а) педагогічно-перетворююча, яка полягає у переробці суспільнозначимого регіонального досвіду у туристсько-краєзнавчу інформаціюта розробку різних форм її передачі та засвоєння;

- б) виробничо-технологічна, яка полягає у зберіганні виробленоїтуристично-краєзнавчої інформації (у вигляді навчальних програм іпідручників, у безпосередній діяльності педагогічного працівника), такі у забезпеченні процесу передачі туристсько-краєзнавчої"

інформації шляхом розробки освітньо-виховних технологій та створення умов для їх впровадження;

в) педагогічно-відтворююча, яка полягає у підготовці суб'єктів-творців краєзнавчої освіти (науковців, методистів, педагогічних працівників) та підготовці суб'єктів-споживачів (учнів, студентів, туристів);

г) функція самоорганізуючо-розвиваюча, яка полягає у вивченні та збереженні регіонально-місцевих педагогічних традицій, умілому їх використанні.

Внутрішньо-регулююча системна функція забезпечує краєзнавчій освіті саморозвиток на основі творчого оновлення як вже існуючих складових, так і в результаті появи нових системних утворень, стереотипізованих і закріплених ефект від яких повторюється у вигляді нової системної якості.

Кожна з вище наведених функцій може бути конкретизована. Так, з педагогічно-відтворюючої функції, що спрямована на підготовку суб'єктів-споживачів, безпосередньо виводяться:

а) виробничі функції, типові задачі діяльності та уміння, якими повинен володіти майбутній менеджер туризму;

б) здатності, що вимагаються від випускника вищого навчального закладу з кваліфікацією "менеджер туризму, організатор туристсько-краєзнавчої роботи" та система умінь, що їх відображає тощо.

Вищенаведені тенденції були виведені відповідно до закономірностей внутрішньої організації краєзнавчої освіти як системи та її функцій. Саме під їх впливом краєзнавча освіта як системна цілісність самовиражається, самоорганізується, самовдосконалюється. Проте в реальному житті на функціонування краєзнавчої освіти суттєво впливають зовнішні фактори (ідеологічні, політичні, конфесійні, етнічні тощо). Тому тільки у співвідношенні внутрішніх і зовнішніх факторів розвиток краєзнавчої освіти буде визначати пріоритетність тих чи інших тенденцій.

На основі діалектичного поєднання загального і одиничного загальноосвітня краєзнавчо-туристська підсистема покликана забезпечити майбутнього фахівця обов'язковим мінімумом одержання знань базової регіональної культури, яка необхідна для професійної саморегуляції у конкретному соціумі [86].

Спеціальна краєзнавчо-туристська підготовка представляє собою сукупність вузькоспеціалізованих підсистем, які регулюються як відповідною складовою регіональної культури, так і необхідною фаховою спеціалізацією. В реальному житті основні структурні складові краєзнавчої освіти, як правило, постають у вигляді певних комбінацій і утворень. Тому з метою кращого розуміння особливостей її розвитку, функціонування та можливостей управління стає доцільним абстрактне виділення у краєзнавчій освіті і цілісній педагогічній освіті базисних компонентів краєзнавчо-туристської підготовки.

Виходячи з того, що структура регіональної культури має переноситись на будову краєзнавчої освіти, то головне завдання краєзнавчо-туристської підготовки полягає у підготовці майбутніх менеджерів туризму до освоєння регіонального культурного досвіду та його використання у туристсько-пізнавальній практиці.

Базуючись на проекції складових педагогічної діяльності, за аналогією у краєзнавчій підготовці її необхідними компонентами виступають:

- наукове навчання, в результаті якого здійснюється процес передачі елементарних основ наукових знань. Поряд із передачею знань та відповідної інформаційної мови відбувається розвиток абстрактного мислення, формується пізнавально-творчий потенціал фахівця. Структурування краєзнавчих знань повинно адекватно відображати структуру цілісного наукового пізнання про конкретний регіон (природу, регіональний соціум, господарство, людину тощо);

- практично-проектне навчання, в результаті якого відбувається оволодіння засобами перетворюючої діяльності (по відношенню до природи, людини, регіонального соціуму тощо) і одержання в результаті національно орієнтованого туристичного продукту. Поряд з

цим розвивається творчий потенціал особистості та набуваються навички передачі практично-образної інформації;

- виховна діяльність, в результаті якої відбувається підготовка фахівця до формування системи ціннісно-орієнтаційного потенціалу особистості. При цьому слід враховувати, що цінності формуються не тільки на основі одержаних знань, але і в результаті емоційно-психічної діяльності, про що свідчить спроможність фахівця до сприйняття -передачі ірраціонального досвіду, який є невід'ємним компонентом регіональної культури;

- комунікативне спілкування, яке полягає у взаємозустрічному саморозкритті духовних світів та діалогової взаємодії суб'єктів з метою опанування форм та способів людського спілкування;

- художня освіта, яка полягає у освоєнні майбутніми фахівцями матеріалізованих художніх образів. В зв'язку з цим краєзнавчо-туристська підготовка студентів спрямовується на освоєння фольклорного, живописного, музичного та інших видів регіональної культури з метою формування художнього потенціалу фахівця та залучення його до художнього освоєння світу.

Виділені компоненти краєзнавчої підготовки здатні цілісно охопити масив регіональної культури і забезпечити оволодіння вищезазначеними її складовими. Цілісне охоплення регіонального культурного досвіду у процесі краєзнавчо-туристської підготовки здійснюється на основі того, що регіональна культура, як опредмечена перетворююча діяльність, постає у формі певних взаємопов'язаних предметностей. Так, предметність матеріальної культури, визначають різні форми соціальної організації, людського тіла тощо; предметність духовної культури - знання і цінності; предметність художньої культури - матеріалізовані художні образи. Крім того, якщо загальна краєзнавча освіта, набуваючи морфологічної ізоморфності до системи педагогічної освіти в цілому, очевидно, має вбирати всі основні компоненти педагогічної освіти на збалансованій основі, то у спеціальній краєзнавчій підготовці ця збалансованість об'єктивно повинна змінюватися в залежності від ступеня поглиблення фахової спеціалізації. Призначення спеціальної краєзнавчої підготовки полягає у забезпеченні як спеціально-професійної (регіональної культури), так і спеціально-предметної (туристське-краєзнавчої, музейно-етнографічної, еколого-краєзнавчої тощо) підготовки майбутніх фахівців.

Впровадження спеціальної краєзнавчої підготовки, як механізму поглибленої підготовки фахівців, повинно сприяти: а) поєднанню різних складових освітньої діяльності (наукового, проектно-практичного навчання, виховання і спілкування, художньої освіти) і створенню умов для повного задоволення в них потреб кожної особистості; б) розширенню можливостей студентів щодо індивідуального вибору змісту освіти і методів навчання з врахуванням своїх здібностей та інтересів; в) підвищенню рівня регіональної культури фахівців з метою закладання основи для відповідності краєзнавчої підготовки стандарту підготовки фахівців для галузі туризму в Україні.

Спеціальна краєзнавчо-туристська підготовка повинна бути представлена освітнім комплексом, який здатний забезпечити освоєння конкретної культурної складової (наукове і проектно-практичне навчання, виховання і спілкування, художня освіта) через галузеві освітні компоненти (природознавчий, культурознавчий, людинознавчий, суспільствознавчий тощо) відповідно до профілю фахової спеціалізації.

Розглянуті в різних аспектах компоненти складають в краєзнавчо-туристській підготовці майбутнього менеджера туризму систему першоелементів, які забезпечують її цілісність, повноту та передумови для повноцінного функціонування.

ЛІТЕРАТУРА:

1.Кнодель Л. В. Система підготовки кадрів сфери туризму у Німеччині : монографія/ Людмила Володимирівна Кнодель. – К. : Вид-во Федерації профспілок України, 2007. – 183 с.

2.Ковальов С. О. Український туризм : історичний огляд та сучасний сталий поступ [Електронний ресурс] / С. О. Ковальов. – Режим доступу : <http://www.tourlib.columb.net.ua/statti.htm>.

3. Конох А. П. Туризм : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А. П. Конох, Ф. Ф. Товстопятко, С. А. Некрасов. – Запоріжжя : ЗНУ, 2005. – 132 с.

4. Лук'янова Л. Г. Освіта у туризмі : навч.-метод. посіб. / Людмила Григорівна Лук'янова. – К. : Вища шк., 2008. – 719 с.

5. Поважна Л. І. Педагогічні інновації у практиці підготовки фахівців сфери туризму / Л. І. Поважна // Проблеми освіти : наук.-метод. зб. – К., 2000. – Вип. 22. – С. 78 – 81.

6. Плахотнік О.В. Геоєкологічна освіта: проблеми та перспективи розвитку: монографія / О.В. Плахотнік. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2009. – 303 с.

Рецензент: д.пед.н., проф. Маслов В.С., Національна академія оборони України

д.пед.н., проф. Плахотнік О.В.

ПОДГОТОВКА БУДУЩИХ МЕНЕДЖЕРОВ ТУРИЗМА В ВЫСШИХ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЯХ

В туристско-краеведческой деятельности формирование всесторонне развитого человека должно сочетаться с изучением специальных предметов и формированием определенного профессионального мировоззрения. Поэтому в условиях высшего учебного заведения общеметодологической основой формирования специалиста для сферы туризма, как всесторонне развитого человека, должно стать рассмотрение как философских проблем образования, так и соответствующей философии туризма.

Ключевые слова: подготовка, туризм, менеджер, высшие учебные заведения, профессиональная подготовка.

Plakhotnik O.

PREPARATION OF FUTURE TOURISM MANAGERS IN HIGHER TEACHER'S TRAINING INSTITUTIONS

In the tourist activities the formation of comprehensively advanced person should be combined with the studying of special subjects and the formation of a certain professional outlook. Therefore, in terms of the higher educational institution, general methodological basis for the formation of a specialist for the sphere of tourism, as comprehensively advanced person, should be the consideration of both philosophical problems of education and appropriate philosophy of tourism.

Keywords: training, tourism manager, universities, professional training.